

HYDRO!

NUMMER 12 JAARGANG 2017
HYDRO! IS EEN UITGAVE VAN HYDROSCOPE
EN VERSCHIJNT 2 KEER PER JAAR

KEERKLEPUNIT HYDROSCOPE

VOORKOM DRUKKLACHTEN
EN CAPACITEITSPROBLEMEN

HYDROSCOPE SPECIALISTEN
AAN HET WERK BIJ 'NATTE KOELTORENS'

EFFECTIEF
LEGIONELLA-
BEHEER
VRAAGT OM
SAMEN-
WERKING

LEGIONELLABEMONSTERING OP EUROPESE WIJZE

EEN NIEUW PROJECT...

In deze editie van de Hydro! willen we u niet alleen informeren over onze eigen organisatie, maar presenteren wij met trots een nieuw project wat recent van start is gegaan bij ons zusje HydroBusiness. Uiteraard doen we dit omdat we niet alleen trots zijn op onze eigen klanten, projecten en medewerkers, maar zeker ook op de prestaties die onze zussen leveren. Vandaar dat we u dit niet willen onthouden.

Mocht u zich nu zorgen maken dat andere vaste items ontbreken, ik kan u geruststellen. Ook deze Hydro! is weer gevuld met de rubrieken en artikelen die u zo op prijs stelt en waardeert. Nieuwsfeiten, de vraagbaak, produktinformatie, kortom de voor u vertrouwde items. Daarnaast willen we laten zien dat onze medewerkers naast hun dagelijkse werk zich ook sportief met regelmaat samen inzetten door o.a. jaarlijks mee te doen aan Gulbergen 24. Wij zeggen altijd maar zo: "Als je hard werkt, mag je ook hard ontspannen."

Naast advies op het gebied van waterkwaliteit en -veiligheid timmeren wij ondertussen ook aardig aan de weg met onze beheer- en onderhoudswerkzaamheden. Wij doen dit onder andere door het uitvoeren van keerklepcontroles en hebben sinds kort een nieuwe activiteit, te weten het controleren van ACV-kleppen. Graag geven we u een kijkje in de keuken van deze activiteiten.

Kortom genoeg nieuwe, boeiende en leerzame informatie, waarvan ik hoop dat ook deze Hydro! weer met plezier gelezen wordt.

Kevin Kanters

02	Voorwoord "Een nieuw project..."	
03	Keerklepunit Hydroscope De nieuwe unit van Hydroscope.	
03	Gulbergen Wederom een groot spektakel!	
04	Legionellabeheer Effectief legionellabeheer vraagt om samenwerking	
06	Voorkom drukkachten en capaciteitsproblemen Uitstel van onderhoud kan leiden tot schade	
07	De vraagbaak Interne vraagbaak voor u opgesteld	
08	'Natte koeltorens' Hydroscope specialisten aan het werk bij 'natte koeltorens'	
09	EWS Hydroscope en HydroBusiness geaccrediteerde Partners van EWS	
10	Legionellabemonstering Legionellabemonstering op Europese wijze	
11	Afvalwaterzuivering Mars HydroBusiness exploiteert duurzame afvalwaterzuivering Mars	
12	Nieuwsfeiten en colofon	

KEERKLEPUNIT HYDROSCOPE

HYDROSCOPE TELT NEGEN MEDEWERKERS BINNEN BEHEER EN ONDERHOUD. DE WERKZAAMHEDEN BESTAAN ONDER ANDERE UIT HET SPUIEN VAN BOILERS, HET UITVOEREN VAN SPOELWERKZAAMHEDEN, HET METEN VAN TEMPERATUREN, HET UITVOEREN VAN REOB-CONTROLES EN KLEINE TECHNISCHE AANPASSINGEN. HET MERENDEEL VAN DE WERKZAAMHEDEN WORDT BESTEED AAN HET CONTROLEREN VAN TERUGSTROOMBEVEILIGINGEN.

Voor het controleren van terugstroombeveiligingen hanteert Hydroscope de methodes zoals deze beschreven staan in hoofdstuk 19.1 van Waterwerkblad 1.4G. Voor de overdrukmethode maakt Hydroscope gebruik van speciaal ontworpen units.

Aangezien Hydroscope enkel gebruik wil maken van betrouwbare units worden deze jaarlijks onderhouden. Tijdens dit onderhoud worden de manometers periodiek vervangen. Door de groei van het team Beheer en Onderhoud en doordat enkele units aan vervanging toe waren, is Hydroscope op zoek gegaan naar de beste unit in de markt.

Rob Hol, coördinator Beheer en Onderhoud binnen Hydroscope, heeft marktonderzoek gedaan naar de verschillende units. Wensen en verbeteringen vanuit het team Beheer en Onderhoud zijn hierbij uitgebreid besproken en meegenomen in dit onderzoek. Hieruit is gebleken dat de standaard units niet aan de wensen van Hydroscope voldoen.

Hydroscope kan weer jaren vooruit met de nieuwe units.

In samenwerking met een machinebouwer heeft Hydroscope een nieuwe unit ontwikkeld. Vooral de transportkar is volledig op maat en naar wens van Hydroscope ontwikkeld. De nieuwe units zijn lichter en voorzien van een snellere en sterkere pomp waardoor deze ook voor het afpersen tijdens de REOB-controles gebruikt kunnen worden. Verder is de unit zonder demontage in elkaar te schuiven, er is een desinfectiemogelijkheid voor het waterreservoir aanwezig en de unit is in hoogte verstelbaar, zodat er ergonomisch gewerkt kan worden.

GULBERGEN

HYDROSCOPE HEEFT DIT JAAR VOOR DE VIJFDE KEER MET EEN TEAM DEELGENOMEN AAN HET 24-UURS MOUNTAINBIKE EVENEMENT TE GULBERGEN. HET WAS WEDEROM EEN GROOT SPEKTAKEL!

Het parcours van Gulbergen24 liep dit jaar met een 'beestachtige route' door Dierenrijk, waardoor het parcours een totale lengte had van ca. 10km.

EFFECTIEF LEGIONELLABEHEER VRAAGT OM SAMENWERKING

OVER IRENE VAN VEELLEN

Irene is vanaf het eerste uur betrokken bij legionellapreventie. Ten tijde van de legionella-uitbraak in Bovenkarspel werkte ze bij Wolter en Dros, waar ze samen met Walter van der Schee aan de eerste formats voor een risicoanalyse werkte en hielp bij de ontwikkeling van ISSO 55.1. Sinds 2015 werkt Irene bij ISSO. Het kennisinstituut ISSO geeft trainingen en verzorgt publicaties voor de installatiebranche. ISSO speelt ook een prominente rol bij het tot stand komen van regelgeving en normen. Irene heeft een doel, namelijk ervoor zorgen dat legionellapreventie in kwaliteit verbetert, het begrijpelijker wordt en er beter wordt samengewerkt. Zo zegt ze: "In de afgelopen jaren is het speelveld veranderd. Er zijn veel verschillende partijen gemoeid bij legionellapreventie, zoals de gebouweigenaar, de installateur, de adviseur en de leverancier. Effectief legionellabeheer vraagt om samenwerking, maar wie is er nou echt verantwoordelijk? Richtlijnen bevatten veel detailinformatie, maar zijn te wollig en onvoldoende afgestemd op de rol van de lezer." Afgelopen zomer heeft Irene een enquête uitgezet. De resultaten bevestigen haar gevoel. Uit de enquête blijkt dat verantwoordelijkheden niet duidelijk zijn en teveel bij een ander worden weggelegd. Er is behoefte aan duidelijkere richtlijnen en scherper toezicht.

HYDROSCOPE IS KENNISPARTNER VAN ISSO HYDROSCOPE EN AL JAREN TROTSE KENNISPARTNER VAN ISSO. HIERMEE DRAAGT HYDROSCOPE BIJ AAN NIEUWE ISSO-RICHTLIJNEN. TIJDENS KENNISPARTNERBIJENKOMSTEN WORDT NAGEDACHT OVER INVULLING VAN KENNISHIATEN IN DE INSTALLATIEBRANCHE. THEMA'S ALS KWALITEITSBORGING, VERGRIJZING EN DIGITALISERING KRIJGEN BIJZONDERE AANDACHT.

BORGING

Op de vraag wie er verantwoordelijk is, antwoordt ze: "De eigenaar van de installatie is verantwoordelijk voor legionellapreventie. Wanneer hij gecertificeerde leveranciers inschakelt, moet hij ervan uit kunnen gaan dat deze leveranciers de benodigde kwaliteit leveren. Echter de eigenaar moet er zelf voor zorgen dat legionellapreventie goed binnen de organisatie wordt ingebed. Dit vraagt om verankering in het beleid van de organisatie". Hydroscope merkt op dat steeds meer grote vastgoedeigenaren een beleidsplan opstellen. Hierin worden protocollen vastgelegd voor bijvoorbeeld communicatie bij normoverschrijding, nieuwbouw, materiaalkeuze en het uitvoeren van beheersmaatregelen. Dit is volgens Irene een goed voorbeeld. Irene pleit voor een erkenning voor goed legionellabeheer. KIWA biedt al de mogelijkheid om legionellabeheer te certificeren (BRL-K14012). Het behalen van deze of een soortgelijke certificering moet erkenning geven aan het facilitair management. Het zou vervolgens beloond kunnen worden met een verlicht toezichtregime vanuit ILT. Helaas wordt er nog maar weinig gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

RISICOBEOORDELING IS GEEN MOMENTOPNAME

Irene benadrukt dat legionellapreventie een doorlopend proces is dat vraagt om optimalisatie. Vaak wordt door het adviesbureau op één dag een legionellarisicoanalyse uitgevoerd. Sommige hotspots komen pas aan het licht als de verwarming aanstaat. Andere hotspots doen zich juist voor als het buiten warm is. Op basis van de risicoanalyse wordt beheer voorgeschreven. Het is belangrijk om de resultaten van het beheer regelmatig te evalueren. Dit voorkomt bijvoorbeeld dat er onnodig gespoeld wordt. Vooral bij nieuwbouw is optimalisatie belangrijk. Binnen drie maanden na oplevering moet een prioritaire installatie over een beheersplan beschikken, maar na een jaar is het vaak pas duidelijk hoe de installatie in de praktijk wordt gebruikt en zich over de seizoenen gedraagt. Het is dus geen momentopname en voorlichting aan eigenaren kan ertoe bijdragen dat zij de meerwaarde inzien van een duurzame relatie met de BRL6010-adviseur.

LEGIONELLAPREVENTIE BEGINT BIJ GEBOUWONTWERP

Er worden nog teveel nieuwe installaties met legionellarisico's opgeleverd. Volgens Irene vergt het aanleggen van een legionellaveilige drinkwaterinstallatie een goede samenwerking. Bij het gebouwontwerp gaat het vaak al mis. Architecten en aannemers houden te weinig rekening met ongewenste opwarming van water en voldoende waterdoorstroming. Voor installatie-ontwerpers is het daarom al lastig om aan de NEN-1006-eisen te voldoen. De enquête is onder de gehele bouw- en beheerketen uitgezet. Er hebben echter nauwelijks architecten en aannemers deelgenomen. Irene gaat de komende jaren haar best doen om meer besef te creëren bij architecten, maar ervaart nog weinig interesse vanuit die branche. Ook daar is bewustwording een belangrijke factor om verandering teweeg te brengen.

///Er worden nog teveel nieuwe installaties met legionellarisico's opgeleverd. ///

LEREND VERMOGEN

Nederland is ruim 15 jaar bezig met legionellapreventie in drinkwaterinstallaties. Irene wordt gevraagd of er verbetering waarneembaar is. Hydroscope merkt op dat het percentage normoverschrijdingen daalt. Al pratend komen we tot de conclusie dat er te weinig wordt gedaan met alle registraties, zoals monsteruitslagen, controlelijsten en temperatuurmetingen. Met de big-data-ontwikkelingen moet het mogelijk zijn om ervaringsgegevens vast te leggen en te analyseren. Met alle ervaring die we hebben opgedaan, moeten we een betere onderbouwing kunnen geven van de effectiviteit van de verschillende beheerstechnieken. Hydroscope beschikt over een database voor veldregistraties. Over een jaar moet deze voldoende informatie bevatten om de eerste conclusies te trekken.

MINDER WOLLIG

Irene ziet voor ISSO een belangrijke taak weggelegd. ISSO is ontstaan vanuit de installatiebranche, maar alle kennis die zij in huis heeft, is ook waardevol voor bijvoorbeeld gebouweigenaren en architecten. De huidige ISSO-publicaties bevatten veel detailinformatie en zijn waardevol voor experts, maar het lezen van publicaties vergt de nodige taalvaardigheid en die is in mindere mate aanwezig. Ook zijn volgens Irene de publicaties onvoldoende bruikbaar voor de doorsnee gebouwbeheerder. Irene wil hier verandering in aanbrengen. Het digitale platform van ISSO moet het mogelijk maken om informatie meer toegesneden en gemakkelijk doorzoekbaar aan te bieden.

Irene heeft een doel, namelijk ervoor zorgen dat legionellapreventie in kwaliteit verbetert, het begrijpelijker wordt en er beter wordt samengewerkt.

VOORKOM DRUKKLACHTEN EN CAPACITEITS- PROBLEMEN

DE BETEKENIS VAN ACV

ACV is de afkorting voor Automatic Control Valve. Echter, in Nederland worden ze eigen medium gestuurde regelventielen genoemd.

ACV's doen opvallend hun werk in drinkwaterleidingen en zorgen ervoor dat het water met de gewenste capaciteit en druk stroomt zoals u dat wenst. Ze beveiligen uw installatie tegen ongewenste drukken en zorgen voor de gewenste druk en capaciteit op de juiste plaats in het proces. Daarvoor maken ze gebruik van drukverschillen in en rond het toestel. Via een uitgekiend stuursysteem wordt de stroming door het moederventiel geregeld zonder dat er elektriciteit aan te pas hoeft te komen. Hierdoor doen ACV's opvallend hun werk.

NOODZAKELIJK ONDERHOUD

Een langdurige en probleemloze werking vraagt om onderhoud. Vervuiling van het stuursysteem leidt ertoe dat de ACV verkeerd gaat regelen of niet

reageert wanneer die aangesproken wordt. Uitstel van onderhoud kan zelfs leiden tot schade en overlast aan uw installatie.

SYMPTOMEN VAN ACHTERSTALLIG ONDERHOUD

- drukschommelingen in de installatie met als gevolg onnodig energieverbruik;
- oplopende nadruk met als gevolg lekkage(s);
- onderdruk in aanvoerleidingen met als gevolg vervulling van de leiding;
- te laag niveau in, of overlopende buffertanks met als gevolg een storing in het productieproces;
- de verkeerde capaciteitsverdeling in het systeem met als gevolg onbetrouwbare watervoorziening;
- te lage of geen druk / capaciteit in brand- en sprinklerinstallaties met als gevolg gevaarlijke situaties;
- weigerende open- dicht kleppen.

MOET U IN UW WOONCOMPLEX CONTROLEERBARE KEERKLEPPEN PLAATSEN?

Dagelijks ontvangen de adviseurs van Hydroscope vragen van VvE-beheerders en wooncorporaties wat er aan de hand is. Er wordt door een wijziging in de regelgeving voorgeschreven per appartement een keerklep in het koude (en warme) water te plaatsen.

Wat er veranderd is, is dat de keerklep in de watermeter van het drinkwaterbedrijf, indien toegepast in een appartement wat is aangesloten op een collectieve drinkwaterinstallatie, niet meer als voldoende wordt beschouwd sinds december 2011. In de periode 2011 tot eind 2015 was de richtlijn een controleerbare keerklep voor de watermeter op te nemen en vanaf december 2015 is dit logischerwijs na de watermeter aangegeven. Bij huidige nieuwbouw is het dus een voorschrift uit de Waterwerkbladen om per leveringspunt een controleerbare keerklep te plaatsen na de eventueel aanwezige watermeter.

In bestaande complexen gelden de richtlijnen uit de Waterwerkbladen voor het moment dat de bouw van het complex is gerealiseerd. Dit is verwoord in een toelichting op het betreffende Waterwerkblad waarop tot 24 september 2017 commentaar kon worden gegeven.

De letterlijke tekst uit de toelichting is:

Voor nieuw aan te leggen leidingwaterinstallaties zal altijd de laatste versie van een Waterwerkblad gehanteerd worden. Voor bestaande situaties zal als regel gelden dat bij groot onderhoud voldaan moet gaan worden aan de laatste versie van een Waterwerkblad.

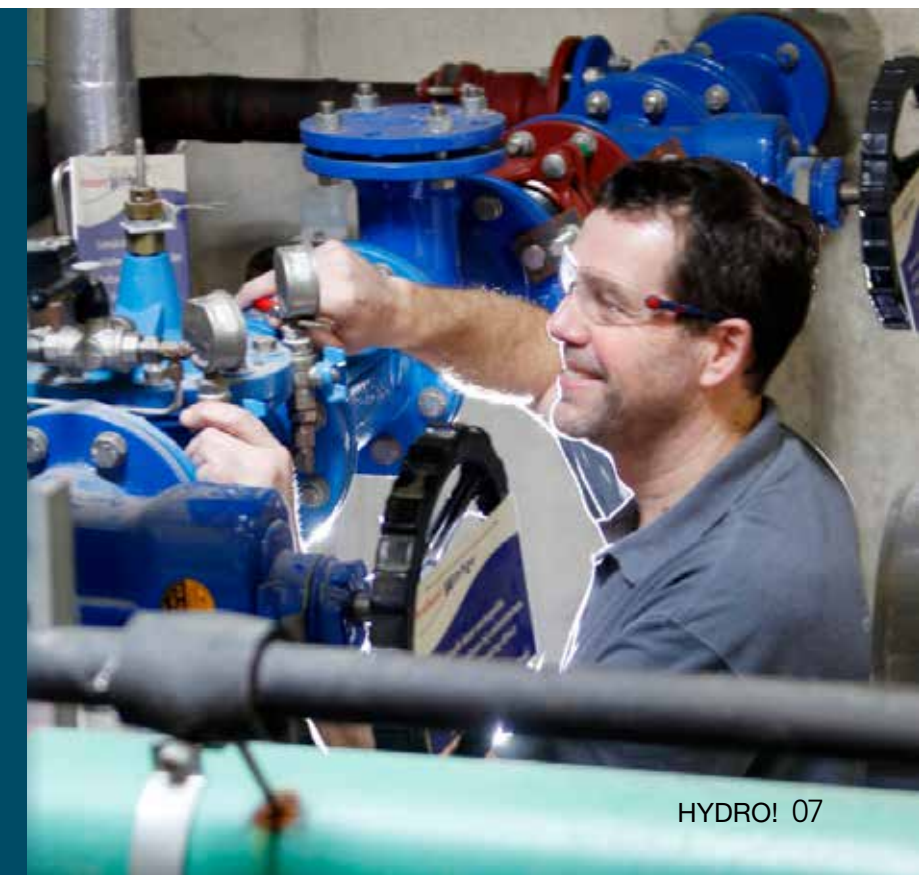
HET KEUREN EN AFKEUREN VAN EEN BRANDSLANGHASPEL

Sinds de REOB-certificering van Hydroscope blijkt dat er bij het keuren van brandslanghaspels regelmatig een haspel wordt afgekeurd. De monteur probeert ter plaatse het defect te herstellen, maar dit kan niet altijd. De haspel wordt dan achtergelaten met een sticker "niet gebruiksklaar". Bij ieder defect onderhoudspunt moet de brandslanghaspel afgekeurd worden! Afkeur betekent niet dat er geen bluswater meer uit de haspel komt, maar bijvoorbeeld dat er roest is ontstaan op de bevestigingsbeugel of dat er schade aan de kast is ontstaan.

RUIME ERVARING

Wij concluderen dat onderhoud en beheer aan ACV's vaak niet, nauwelijks of slecht wordt uitgevoerd. Waterwerkblad 1.4G stelt eisen aan het onderhoud van appendages. Zo moeten terugstroombeveiligingen jaarlijks worden gecontroleerd. Daarnaast stelt de leverancier bij specifieke appendages, zoals een ACV-klep, aan dat deze periodiek getest en onderhouden moeten worden. Het doel van het onderhoud is het behouden van de functionaliteit van de toestellen. Periodieke controle waarbij slijtagedelen kunnen worden vervangen en de ACV's, indien noodzakelijk, opnieuw worden ingeregeld. Gepland onderhoud en controle is goedkoper dan een acute probleemoplossing en herstel bij achterstallig onderhoud.

Zeker voor het onderhouden van ACV's is specialistische kennis nodig. Hydroscope beschikt over deze expertise.

HYDROSCOPE SPECIALISTEN AAN HET WERK BIJ 'NATTE KOELTORENS'

UITSPRAAK IN STRAFZAAK POST-CS-GEBOUW AMSTERDAM

Geldboetes en voorwaardelijke gevangenisstraffen voor legionella-uitbraak Amsterdam

Amsterdam, 14 juli 2009 - In juni 2006 heeft zich een legionella-uitbraak voorgedaan bij het Post CS-gebouw in Amsterdam. Als gevolg van de besmetting met legionella zijn twee mensen overleden en hebben anderen langdurig en blijvend ongemakken ondervonden. Twee bedrijven die de besmetting hadden kunnen voorkomen zijn volgens de rechtbank hoogst nalatig geweest. Zowel tussen als binnen de bedrijven is gebleken van een onthutsend gebrek aan coördinatie. Er was gebrek aan effectieve samenwerking, aan informatie-uitwisseling en aan heldere afspraken. Axima krijgt een geldboete van 40.000 euro, het bedrijf Recool een boete van 20.000 euro. Een medewerker van Axima is ernstig tekort geschoten in zijn professionele en maatschappelijke zorgplicht. Hij krijgt een voorwaardelijke gevangenisstraf van 3 maanden. De directeur van Recool krijgt een eveneens een voorwaardelijke gevangenisstraf van 3 maanden. Vier andere verdachten zijn vrijgesproken.

Bron: Rechtbank Amsterdam

EEN SELECT GROEPJE VAN VIJF ADVISEURS VAN HYDROSCOPE VOERT WEKELIJKS LEGIONELLARISICOBEOORDELINGEN UIT OP NATTE KOELTORENS DOOR HEEL NEDERLAND. NAAST DE THEORETISCHE KENNIS KUNNEN ZIJ VANUIT 15 JAAR PRAKTIJK-ERVARING EN EEN BREED KENNISNETWERK PUTTEN OM LEGIONELLARISICO'S TE HERKENNEN EN UITBRAKEN ZOALS BIJ HET POST-CS-GEBOUW TE AMSTERDAM TE VOORKOMEN.

Het kennisnetwerk bestaat uit leveranciers, waterbehandelaars en chemische technologen. Alleen door de kennis van deze partijen en de specifieke legionellakennis van Hydroscope te bundelen, kunnen beheerders van natte koeltorens optimaal ondersteund worden in het legionellaveilig en duurzaam beheren van hun systemen.

HET RISICO IN BEELD GEBRACHT OF GELD OVER DE BALK?

In juli 2011 stuurde de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu alle toenmalige gemeenten (418) een brief in verband met de legionellarisico's van natte koeltorens. Kijkende naar de nu geregistreerde koeltorens op de kaart 'Atlas Leefomgeving' is in zes jaar tijd naar schatting 10% van het totaal aantal koeltorens in Nederland in beeld gebracht. Dit geeft aan dat het risico dat deze installaties met zich meebrengt, zwaar wordt onderschat.

WAT IS NU EEN 'NATTE KOELTOREN'

Een natte koeltoren is een installatie om overtollige warmte uit een gebouw of proces af te voeren. Dit gebeurt door het vernevelen van water in een open constructie. Bij onvoldoende onderhoud en beheer kunnen deze installaties leiden tot de verspreiding van legionella-

bacteriën in de weide omgeving. Bij een uitbraak in Frankrijk zijn mensen tot op 15 km van de bron ziek geworden. Vaak staat een koeltoren op het dak opgesteld. Het formaat van een koeltoren is afhankelijk van het koelvermogen dat nodig is. Dit kan variëren van de omvang van een airco zoals we veel aan gevels van woningen zien tot de enorme bouwwerken bij energiecentrales. Dat de installaties op het dak staan, is noodzakelijk voor het optimaal functioneren.

De damp die uit een koeltoren komt, de pluim, is alleen zichtbaar als de buitenlucht veel kouder is dan de watertemperatuur die in de koeltoren heerst. Damp ontstaat door verdamping en dit wordt zichtbaar als de damp condenseert. Als er druppels gevoeld worden, dan is er hoogstwaarschijnlijk een probleem met het onderhoud.

DUURZAAM WATERGEBRUIK

SAMENWERKEN AAN DUURZAAM WATERGEBRUIK HYDROSCOPE EN HYDROBUSINESS GEACCREDITEERD PARTNERS VAN EWS

SAMENWERKING

De twee zusterbedrijven Hydroscope en HydroBusiness gaan samenwerken met het European Water Stewardship (EWS). Beide partijen hebben deze week een Partnership Agreement ondertekend. De bedrijven sluiten zich aan bij een snel groeiend Europees netwerk van geaccrediteerde bedrijven die organisaties helpen bij het inrichten en duurzaam maken van hun watermanagement en daarnaast het behalen van een Europees EWS-certificaat.

REACTIES

Kevin Kanters, directeur van Hydroscope: "Als installatie-adviesbureau geven wij onze klanten al jarenlang praktische tips over waterbesparing, maar duurzaam watergebruik is breder. Denk aan het voorkomen van waterverontreiniging of het sluiten van de waterkringloop. Door ons werk uit te voeren volgens de EWS aanpak kunnen we onze klanten in de volledige breedte ondersteunen bij duurzaam watermanagement.

Joost Smeters, accountmanager van HydroBusiness: "Met het realiseren van water- en afwaterzuiveringen hebben we tientallen bedrijven geholpen met het duurzaam maken van hun watervoorziening. Bedrijven kunnen binnen het EWS-programma een bronzen, zilveren of gouden erkenning verdienen. Het behalen van een dergelijke erkenning is een bekroning op ons werk".

Tom Vereijken, directeur van EWS, is enthousiast over het toetreden van de nieuwe partner: "Hydroscope en HydroBusiness passen goed in ons groeiend Europees netwerk van implementatie-partners. Ze hebben een duidelijke visie op on-site watermanagement, werken integraal en staan open voor innovatie. Daarnaast adviseren zij niet alleen, maar staan ook zelf aan de knoppen. Dat maakt hun bijdrage waardevol".

DOCHTERONDERNEMINGEN

Hydroscope en HydroBusiness zijn dochterondernemingen van Brabant Water. Hydroscope heeft jarenlange ervaring in het uitbrengen van advies over waterinstallaties, neemt watermonsters en voert het beheer uit. HydroBusiness levert industriewater en zuivert afvalwater.

EWS

EWS is het Europese programma voor duurzaam water gebruik. Het geeft professionele watergebruikers een praktisch middel om hun watergebruik te analyseren, te verbeteren en deze resultaten objectief te communiceren met hun stakeholders. EWS werkt met een netwerk van 11 geaccrediteerde EWS partners. EWS is gevestigd in Leeuwarden.

LEGIONELLA- BEMONSTERING OP EUROPESE WIJZE

IN EUROPA WORDT ER ZEER VERSCHILLENDE OMGEGAAN MET LEGIONELLAPREVENTIE. NEDERLAND HANTEERT STRENGE NORMEN VOOR DRINKWATERINSTALLATIES. ZO BEMONSTEREN WE IN NEDERLAND OP BIJNA ALLE LEGIONELLASOORTEN. IN ANDERE EUROPESE LANDEN WORDT VOORAL OP DE MEEST GEVAARLIJKE SOORT LEGIONELLA, PNEUMOPHILA, ONDERZocht. IN ENGELAND, DUITSLAND EN SPANJE ZIJN ZE ECHTER VEEL STRENGER ALS HET GAAT OM KOELTORENS. IN DE AFGELOPEN JAREN GROEIEN DE EISEN WEL STEEDS VERDER NAAR ELKAAR TOE.

Nederland hanteert met NEN 6265 een eigen norm voor legionella-bemonstering en -analyse. Recent is de Europese norm NEN-EN-ISO 11731 voor legionella-analyse herzien. Deze norm heeft de NEN 6265 vervangen. De NEN-EN-ISO 11731 werd al veel gebruikt voor het analyseren van koeltorenwater. Koeltorenwater is over het algemeen bacteriologisch meer verontreinigd dan drinkwater. Met NEN-EN-ISO-11731-methode zijn we beter in staat stoorflora af te doden. Daarnaast geeft de NEN-EN-ISO 11731 een betrouwbaardere uitslag voor Legionella pneumophila.

Ook in de monsterneming verandert er iets. NEN 6265 schreef de wijze van monsterneming en transport voor. In NEN-EN-ISO 11731 wordt dit niet voorgeschreven. Er wordt voor monsterneming en transport verwezen naar NEN-EN-ISO 19458.

De NEN 6265 is dus inmiddels vervangen door NEN-EN-ISO 11731. Per 1 januari wordt NEN-EN-ISO 11731 ook voorgeschreven in de Ministeriële regeling legionellapreventie. Laboratoria krijgen een

jaar de tijd om hun processen te accrediteren volgens de nieuwe norm. Zowel bij Hydroscope, als bij Aqualab Zuid zijn de voorbereidingen in volle gang. We verwachten ruim binnen het jaar conform de nieuwe normen geaccrediteerd te zijn.

DUURZAME AFVALWATER- ZUIVERING MARS

SINDS 2014 GEBRUIKT CHOCOLAFABRIKANT MARS IN VEGHEL EEN NIEUWE AFVALWATERZUIVERINGSINSTALLATIE. VANWEGE HET INNOVATIEVE EN DUURZAME KARAKTER VAN DE INSTALLATIE HEEFT DE FABRIKANT VAN DE WERELDBEROEMDE CHOCOLADE-REEP GEKOZEN VOOR DEZE OPLOSSING.

Het afvalwater uit de Marsfabriek bevat restproducten zoals suiker, caramel en chocolade. Met de anaerobe memthane technologie reinigt een bioreactor dit water met behulp van bacteriën en membranen. De installatie is ontworpen met een beoogd zuiveringsrendement van 99%. Het biogas dat bij dit proces vrijkomt, verstoekt Mars om energie op te wekken voor gebruik in de fabriek. Dit vermindert de CO₂ uitstoot flink.

DUURZAMER, MEER CONCURREREND

Het hoge zuiveringsrendement en de verminderde CO₂ uitstoot passen naadloos in de strategie van het bedrijf, weet Senior HSE Expert Hein Mous. "Mars is een familiebedrijf, waarbinnen de familie een sterke drive heeft om alles zo duurzaam mogelijk over te dragen aan de volgende generatie. We willen in 2040 volledig duurzaam zijn. Dat noemen we 'Sustainable In a Generation' programma." Maar ook

andere factoren spelen een rol. De nieuwe installatie draagt bij aan een efficiënter en concurrerender productieproces en ook aan de uitstraling die Mars als A-merk nastreeft.

EXPLOITATIE

Sinds 1 augustus jongstleden draagt HydroBusiness zorg voor de volledige exploitatie van de afvalwaterzuiveringsinstallatie (inclusief een 24/7 storingsdienst). Naast het dagelijkse beheer en onderhoud voert Hydro-Business op dit moment enkele onderzoeken uit gericht op het verder optimaliseren van de zuiveringsprestaties.

VOORHOEDE

Mars bevindt zich op het gebied van duurzaamheid in de voorhoede van de voedingsindustrie. "We steken onze nek uit," beaamt Mous. "Door echt innovatief te zijn, kunnen wij niet leren van de fouten van anderen. We moeten de leercurve zelf doorlopen. Zo kom je samen tot echt grote stappen, die leiden tot echte duurzaamheid."

HydroBusiness levert industriewater en zuivert afvalwater. Dit realiseren we door zuiveringsinstallaties te ontwerpen, bouwen, financieren en exploiteren. Ons projectportfolio vormt het beste bewijs voor onze expertise. Zo ontwikkelden we al installaties voor verschillende bedrijventerreinen, de chemische industrie, voedingsmiddelenindustrie, verwerkende industrie en de glastuinbouw. Ook in de glastuinbouw zijn we een gerenommeerde speler. Trots zijn we op het feit dat organisaties als Sensus, DMV International en Shell tot onze klantenkring behoren.

Nieuwsfeiten

Legionellarisicobeoordeling tijdens de bouw

De minister wil dat het bouwbesluit voor de aanleg van leidingwaterinstallaties beter wordt nageleefd. Daarnaast toont recent onderzoek van ISSO, aan dat de samenwerking in de bouwketen beter moet. Hydroscope heeft veel ervaring met nieuwbouwinstallaties en doet een praktische aanbeveling.

Kennisdag 25 januari 2018

Tijdens de kennisdag wisselen we ervaring uit en wordt u bijgepraat over de nieuwste technieken. Meer informatie kunt u vinden op www.hydroscope.nl/kennisdag

Honderden bedrijven door ILT aangesproken

RTL heeft middels een WOB-verzoek bij ILT gegevens opgevraagd over inspecties. Hieruit blijkt dat honderden bedrijven zijn berispt.

Bezoek onze website voor de volledige artikelen: www.hydroscope.nl.

Hydroscope staat voor klantgericht werken. Wij kennen uw installatie, maar ook u als persoon. Op onze website kunt u meer te weten komen over onze medewerkers. (www.hydroscope.nl/over-ons)

Colofon

HYDRO! verschijnt twee keer per jaar

WILT U REAGEREN?

U kunt uw reactie sturen naar:

Hydroscope BV

Postbus 3238

4800 DE BREDA

Of mail naar info@hydroscope.nl

REDACTIE:

Sylvia Kradolfer, Kevin Kanters, Henk Peelen,
Bianca van Meerten en Michan van Ginneken

NUMMER:

Nummer 12, jaargang 2017

Oplage: 2.800 stuks

FOTOGRAFIE: Arie Graus

ONTWERP: Reclamebureau Scheepens

DRUKWERK: Printadvise

HYDROSCOPE

Hydroscope is Nederlands grootste adviesbureau op het gebied van waterkwaliteit en -veiligheid binnen gebouwen. Ons adviespakket is uitgegroeid van legionellapreventie tot breed advies over drink-, proces- en bluswater. We geven persoonlijk, onafhankelijk en resultaatgericht advies dat zich vertaalt in hoge klanttevredenheid en loyaliteit.

LinkedIn

